

Dnro KH: 92 /2021

LAUSUNTO VALTAKUNNALLISESTA LIIKENNEJÄRJESTELMÄSUUNNITELMASTA
VUOSILLE 2021-2032

Valmistelija: hallintokoordinaattori Cilla Ojala, etunimi.sukunimi@siuntio.fi

Valmistelija ja lisätietoja päätöksestä: hallintojohtaja Niko Kannisto, puh 050 386 0800, etunimi.sukunimi@siuntio.fi

Liikenne- ja viestintäministeriö pyytää lausuntoja luonnoksesta valtakunnalliseksi liikennejärjestelmäsuunnitelmaksi vuosille 2021-2032 sekä sen vaikutusten arvioinnista, johon sisältyy viranomaisten suunnitelmien ja ohjelmien ympäristövaikutusten arvioinnista annetun lain (200/2005) mukainen ympäristöarviointi. Lausunto tulee antaa 23.2.2021 mennessä. Siuntion kunnan osalta lausunnon antaa Siuntion kunnan hallitus. Liikenne ja joukkoliikenne ovat Siuntion kunnan kannalta keskeisiä elinvoimankysymyksiä.

Valtakunnallinen liikennejärjestelmäsuunnitelma vuosille 2021-2032 on strateginen suunnitelma liikennejärjestelmän kehittämisestä. Valtakunnallisen liikennejärjestelmäsuunnitelman laatiminen perustuu maanteistä ja liikennejärjestelmästä annettuun lakiin. Suunnitelmassa käsitellään kaikki liikennemuodot, henkilö- ja tavaraliikenne, liikenneverkot, palvelut ja liikennejärjestelmän tukitoimet. Suunnitelmaa valmistellaan parlamentaarisesti ja vuorovaikutteisesti sidosryhmien kanssa. Valtioneuvoston on tarkoitus antaa valtakunnallinen liikennejärjestelmäsuunnitelma vuosille 2021-2032 selontekona eduskunnalle keväällä 2021. Eduskuntakäsittelyn jälkeen valtioneuvosto päättää suunnitelmasta.

Valtakunnallisen liikennejärjestelmäsuunnitelman valmistelu luo yhteistä tilannekuvaa liikennejärjestelmän kehittämistarpeista ja ratkaisusta ja kokoaa yhteen valtion ja kuntien toimenpiteet liikennejärjestelmä kehittämiseksi. Suunnitelmassa esitetään visio liikennejärjestelmän kehittämisestä vuoteen 2050, liikennejärjestelmän nykytilaa ja toimintaympäristön muutoksia koskeva arvio, valtakunnallisen liikennejärjestelmäsuunnitelman tavoitteet ja niitä tarkentavat strategiset linjaukset sekä toimenpideohjelma tavoitteiden saavuttamiseksi. Lisäksi suunnitelmaan sisältyy valtion rahoitusohjelma. Suunnitelmaluonnos on laadittu vuosien 2021-2024 osalta julkisen talouden suunnitelman asettamassa taloudellisessa raamissa, kuten laki liikennejärjestelmästä ja maanteistä edellyttää. Vuosien 2025-2032 osalta suunnitelmaluonnos on laadittu parlamentaarisen ohjausryhmän linjaaman taloudellisen raamin mukaisesti. Suunnitelmaluonnoksessa ei ole huomioitu vuoden 2020 seitsemättä lisätalousarviota eikä hallituksen esitystä vuoden 2021 talousarvion täydentämisestä. Niiden edellyttämät korjaukset tehdään lausuntokierroksen jälkeen.

Suunnitelmaluonnoksesta on laadittu viranomaisten suunnitelmien ja oh-

Otteen oikeaksi todistaa

Siuntio 19.2.2021

Erika Parvikoski

hallintokoordinaattori

jelmien ympäristövaikutusten arvioinnista annetun lain mukainen ympäristövaikutusten arviointi, kuten laki liikennejärjestelmästä ja maanteistä edellyttää. Ympäristöarvioinnin lisäksi on arvioitu, miten suunnitelmaluonnos vastaa suunnitelmalle asetettuihin tavoitteisiin. Vaikutusten arviointi on tärkeä osa valtakunnallisen liikennejärjestelmäsuunnitelman valmistelua. Sen tavoitteena on edistää tietoon pohjautuvaa päätöksentekoa.

Lausuntokierroksella saatu palaute huomioidaan valtakunnallisen liikennejärjestelmäsuunnitelman viimeistelyssä ennen päätöksentekoa ja vaikutusten arvioinnissa

Liitteet ja oheismateriaali

Oheismateriaalina [linkki](#) lausuntoaineistoon

Ehdotus:

Kunnanjohtaja

Siuntion kunnanhallitus päättää antaa seuraavan lausunnon

Kysymys: Mitkä ovat tärkeimmät toimenpiteet suunnitelman tavoitteiden saavuttamiseksi?

Siuntion kunnanhallitus katsoo, että nykyisten liikenneverkkojen kuntoon saattaminen ja kehittäminen ennen uusia avauksia on olennaista. Joukkoliikenteen kehittämisen painopisteiden määrittelyssä tulee huomioida yhteyksien vaikuttavuus ja tehokkuus. Painopisteiden osalta pääkaupunkiseudulle suuntautuvien yhteyksien kehittäminen on olennaista.

Ilmastotavoitteiden vuoksi joukkoliikenteen kehittäminen on ensiarvoisen tärkeää ja tähän on löydettävä lisää resursseja. Rataliikenne on selkeästi ekologisin liikennevaihtoehto, mutta sen rinnalla tulee kehittää tie-liikennetkaisuja niissä paikoissa, joissa liikenteen kasvua ennakoitaan yhteensovittaen muun joukkoliikenteen kanssa. Joukkoliikennepalveluiden yhteensovittaminen vaatii käytännössä lisäresursseja. Tämän vuoksi kuntien mahdollisuutta täydentää halutessaan markkinaehtoista joukkoliikennettä tulee kehittää uusimalla tähän liittyvää tukijärjestelmää.

Kävelyn ja pyöräliikenteen infrastruktuurin parantaminen on olennaista hyvinvoinnin kehittymisen kannalta. Liikkumisturvallisuus on varmistettava eri ympäristöissä. Suunnitelmassa on osoitettava selkeä tiekartta muun muassa kevyen liikenteen väylien laajentamiseksi myös kaupunkialueiden ulkopuolella.

Siuntio katsoo, että kansainvälisen saavutettavuuden turvaaminen ja kehittäminen on koko Suomen kannalta ensiarvoisen tärkeää.

On hyvä, että sekä Suomi-rata että mahdollinen nopea ratayhteys itään linjataan suunnitelmaluonnoksessa yksiselitteisesti Helsinki-Vantaan

---

Otteen oikeaksi todistaa

Siuntio 19.2.2021

Erika Parvikoski

hallintokoordinaattori

---

lentoaseman kautta. Pesararata on valtakunnallisesti merkittävä ratahanke, joten se tulee lisätä samaan koriin em. hankkeiden kanssa. Vuonna 2016 lakkautettu Rantaradan valtion ostoliikenne (Y-junaliikenne Helsinki-Karjaa) tulee palauttaa takaisin, jolloin eri lähijunaliikenteen reitien kohtelu on yhdenmukaista ja parannetaan myös ns. länsisuunnan lähijunan käytön edellytyksiä.

Luonnoksessa on kiinnitetty huomiota logistiikkaan. Meriväylien kehittäminen teollisuuden uusien tarpeiden mukaisesti on mainittu, mutta myös kasvavien satamien maa- ja ratayhteydet on otettava huomioon Rantarataa ja kantatie 51:stä kehittämällä.

Onko toimenpiteiden rahoitus kokonaisuutena oikein suunnattu taloudellisen raamin sisällä?

Rahoitustaso on niukka kehittämistarpeisiin nähden. Kunnille on siirtynyt valtiolle kuuluvaa liikenteen rahoittamista.

On selvää, että joukkoliikenteen rahoitusta kohdistetaan niille kaupunkiseuduille, joilla kysyntä on suurinta, mutta peruspalvelutaso on taattava myös muualle.

Etelä-Suomessa rahoitusta tulee osoittaa olemassa olevaan infrastruktuuriin esimerkiksi Rantaradan ja kantatie 51:n perusparantamiseen.

Sisältääkö vuoteen 2050 ulottuva visio liikennejärjestelmän kehittämiseksi oikeat asiat?

Visio on hyvä ja kunnianhimoinen ja tavoitteet sinällään vision mukaisia. Ilmastomuutos ja digitalisaatio ovat keskeisinä megatrendeinä huomioitu suunnitelmassa kautta linjan.

Strategisista linjauksista tehokkuuden vaatimusta ja kestävästi liikenteen edistämistoimenpiteiden yhteiskunnallisia hyötyjä tulee arvioida laajemmin.

Viekö toimenpideohjelma kokonaisuutena kehitystä vision suuntaan?

Ilmastovaikutuksien osalta toimenpiteet voisivat olla vahvempia ja joukkoliikenteen vaikutusta tulee korostaa. Suunnitelmassa tulee ottaa selkeästi enemmän huomioon kestävästi liikkumis- ja kuljetusmuodot myös kaupunkiseutujen ulkopuolisissa taajamissa, sillä näillä alueilla joukkoliikenteen osuus on tällä hetkellä kaikkein pienin.

Kaupunkiseutuihin ja aluekokonaisuuksiin viitataan useilla epämääräisillä nimityksillä. Nämä on korvattava konkreettisilla ja täsmällisillä luokituksilla. Maakuntakeskusten kokoiset kaupunkiseudut (esim. Porvoo,

---

Otteen oikeaksi todistaa

Siuntio 19.2.2021

Erika Parvikoski

hallintokoordinaattori

Lohja ja Raasepori) tulee ottaa huomioon suunnitelmassa ja kohdella vastaavalla painoarvolla.

Kansainväliset yhteydet etelään ja länteen (Viroon ja Ruotsiin ja edelleen muuhun Eurooppaan) sekä itään (Venäjälle ja edelleen Aasiaan) ovat tärkeitä ja tulisi mainita Etelä-Suomen erityisominaisuutena.

Palvelutasotavoitteet on määriteltävä TEN-T-ydinverkkokäytävien lisäksi vähintään runkoverkkoasetuksen mukaisille pääväylille

Onko vaikutusten arviointia täydennettävä viranomaisten suunnitelmien ja ohjelmien ympäristövaikutusten arvioinnista annetun lain näkökulmasta?

Siuntion kunta kannattaa laajemman selvityksen laatimista.

Antaako vaikutusten arviointi riittävän hyvän kuvan suunnitelman vaikutuksista?

Vaikutusten arvioinnissa on lähes 100 sivua tekstiä, mutta hyvin vähän numeraalista dataa.

Miten valtakunnallisen liikennejärjestelmäsuunnittelun prosessia (vuorovaikutus, viestintä ja vaikutusten arviointi mukaan lukien) tulisi kehittää?

Vuorovaikutus oli odotettua niukempaa. Etelä-Suomen erityisen roolin valtakunnallisessa liikennejärjestelmässä tulee näkyä suunnitelman ratkaisussa. ELY-keskusten paikallistuntemukselle annettava riittävän suuri painoarvo, kun valtion yhteistä ääntä etsitään.

Liikennejärjestelmäsuunnittelun kehittämiseksi esitetyt toimenpiteet ovat hyviä. Liikenneverkon strateginen tilannekuva sekä laadittava aluerakenteen pitkän aikavälin kehityskuva ovat hyviä seurannan välineitä.

Myös suurimpien kaupunkikeskusten ulkopuolisille alueille on pyrittävä kehittämään oma kumppanuuteen perustuva sopimusmalli, jolla edistetään rakenteen eheytymistä sekä siirtymää kestävämpiin liikennemuotoihin.

Investointiohjelma tulee laatia paremmassa vuorovaikutuksessa ja investointiohjelman päivittämisen tulee jatkossa sisältyä Liikenne 12 -suunnitelman valmisteluun.

Käsittely:

Puheenjohtaja ehdotti kappaleen, joka kuuluu

”Luonnoksessa on kiinnitetty huomiota logistiikkaan. Meriväylien kehittäminen teollisuuden uusien tarpeiden mukaisesti on mainittu, mutta myös kasvavien satamien maa- ja ratayhteydet on otettava huomioon

Otteen oikeaksi todistaa

Siuntio 19.2.2021

Erika Parvikoski

hallintokoordinaattori

Rantarataa ja kantatie 51:stä kehittämällä” muuttamista seuraavaan muotoon.

”Luonnoksessa on kiinnitetty huomiota logistiikkaan. Meriväylien kehittäminen teollisuuden uusien tarpeiden mukaisesti on mainittu, mutta myös kansallisesti tärkeiden, kasvavien satamien maa- ja ratayhteydet on otettava huomioon Rantarataa ja kantatie 51:stä kehittämällä”.

Puheenjohtaja tiedusteli ehdotuksen saamaa kannatusta ja totesi sen tulleen yksimielisesti hyväksytyksi.

Päätös:

Ehdotuksen mukaan, puheenjohtajan ehdottamalla lisäyksellä.

= = =